

<http://www.MATURSKIRADOVI.NET/>

SEMINARSKI RAD

Označavanje proizvoda

biotehnologije

Označavnje proizvoda biotehnologije

Sažetak:

U ovom radu ćemo govoriti o označavanju produkata biotehnologije. Nažalost nepovjerenje populacije prema kompanijama, stvorilo je potrebu za označavnje proizvoda biotehnologije. Tekst ćemo obraditi tako da prvo shvatimo smisao označavnja, otkrijemo tipove označavanja, i proučimo nekolicinu istraživanja vezana uz temu. Ono na što ćemo posebno obratiti pažnju je odnos kupaca i proizvođača GM-o hrane, tj. koliko je taj odnos kvalitetan. U istraživanjima ćemo pokušati otkriti mišljenja i strahove kupaca, a vrlo važno će biti vidjeti što oni misle o proizvođačima i njihovim proizvodima. Bitna stvar koja se tiče komunikacije između potrošača i proizvođača će biti informiranost potrošačke populacije na što direktno utječu proizvođači. Također spomenut ćemo i medije koji svojim dramtiziranjem i preuveličavanjem problema povećavaju percepciju rizika od GM-o hrane kod kupaca.

Ključne riječi: GM-o, biotehnologija, potrošač, proizvođač, rizik

Uvod:

Jedno od gorućih pitanja današnjice je GM-o hrana, znači hrana koja je proizvedena manipulacijom gena. Svrha manipulacije je poboljšanje svojstva biljaka i životinja kako bi se u konačnici došlo do jeftinije proizvodnje. Manipulacija genima kod normalne populacije, u većini slučajeva izaziva strah, što je i logično jer nerjetki su slučajevi gdje velike multinacionalne kompanije zlorabe GM-o radi brze i sigurne zarade, neuzimajući u obzir sigurnost kupaca tj. stavljajući na tržište nedovoljno testirane proizvode, dovode u opasnost zdravlje istih. Iz tih razloga zakon je previdio rješenje u obliku označavanja proizvoda koji sadrže GM-o oznakam koje navode da proizvod sadrži GM-o. U posljednjih 15 godina, označavanje proizvoda došlo je na vrh liste važnih pitanja u industriji. Razlog tome je zahtjevanje kupaca da se proizvodi biotehnologije označavaju. Ovaj zahtjev je tu prije svega kako bi se poboljšala komunikacija između proizvođača i kupaca jer tema biotehnologije je postala rastuća briga za obje strane. S jedne strane kupci žele sudjelovati u odlukama koji će se produkti biotehnologije uopće pustiti na tržište, dok s druge strane proizvođači(tj. biotehnolozi koji rade za kompanije) žele educirati potrošače tj. uvjeriti ih da neki njihovi strahovi u svezi s biotehnologijom nisu opravdani. Najefikasniji način za postizanje komunikacije je interaktivni način, koji uključuje davanje informacija o proizvodu, tj. označavanje proizvoda biotehnologije. Takav oblik komunikacije je u

ovo doba zaista nužan jer kupac mora biti siguran da je hrana koju kupuje sigurna, što također zahtjeva da informacije na markicama također budu istinite.

1. Smisao označavanja

Da bi došli do smisla označavanja GM-o proizvoda, prvo moramo vidjeti što o tome misle protivnici označavanja. Oni misle da se na hranu moraju stavljati sljedeće zanjake: opis proizvoda i identifikacija proizvođača, informacije o najvažnijim atributima samog proizvoda, podaci o sastojcima, i za kraj označiti potencijalne zdravstvene prijetnje određenim skupinama ljudi. Za njih je označavanje proizvoda negativno, jer oni smatraju da svi proizvođači koji proizvode genetski modificirane proizvode, te proizvode i rigorozno testiraju kako bi ispitali sva njihova svojstva. Označavanje GM-o proizvoda također, po njima, plaši kupce od kupnje potpuno sigurnih proizvoda. S druge strane postoje oni koji smatraju da se prema proizvodima biotehnologije mora biti još rigorozniji jer označavanje je po njima nedovoljno, i to iz razloga što označavanje nemože spriječiti kompanije od lansiranja nezdravih proizvoda, štoviše oznake ih mogu potencijalno ograditi od bilo kakvih problema koji se korištenjem proizvoda mogu javiti. Stoga na oznakama moraju po njima također stajati egzaktna informacije o proizvodu kako bi kupci točno znali na čemu su kupnjom takvog proizvoda.

Najneutralnije rješenje ovog slučaja bi bilo označavanje GM-o proizvoda, tome pridonosi i činjenica da kod većine ljudi u razvijenim i demokratskim zapadnim zemljama (Kanadi, Europi, i nešto manje u SAD-u) genetski modificirane proizvode prepoznaju kao prijetnju zdravlju, te takav oblik proizvoda se krši s njihovim moralom i njihovim religijskim uvjerenjima.

Taj strah, i ta potreba je u u krajnjoj liniji i potpuno opravdan jer države od kompanija traži zaista minimalne potrebe sigurnosti proizvoda, što označavanje proizvoda čini potpuno opravdanim.

2. Oznake "biotehnološke proizvodnje" vs. oznake "bez biotehnološke proizvodnje"

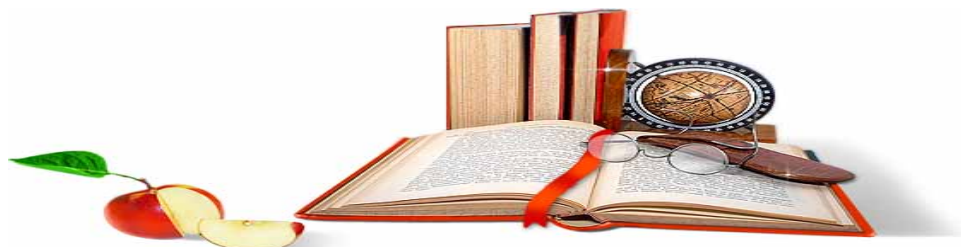
U anketi iz 1997., Novarits je došao do podatka da 93% američkih potrošača smatra da genetički modificiranu hranu treba označavati (Jackson, 2000: 327.). Unatoč tome većina proizvođača je smatralo da će oznake stigmatizirati njihove proizvode. Kao rješenje nude dobrovoljnu upotrebu oznaka koje bi označavale da proizvod nije genetski modificiran. Ovakav pristup bi osigurao kupcu relativnu sigurnost bez da se GM-o proizvodi stigmatiziraju, što bi zaštitilo prava biotehnološke industrije.

Iako ovo može biti jedno vrlo pozitivno rješenje stoji činjenica da bi bilo bolje označiti GM-o proizvode kako bi oni ipak sadržavali sve podatke o tome proizvodu, jer kao su istraživanja pokazala javnost se ne boji toliko genetskih modifikacija biljaka, koliko životinja, te budući da je većina takvih proizvoda sadrži upravo biljke postoji nada da bi se kupci kroz oznake ipak pomirili s GM-o proizvodima.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com